

V. Klasse.

Latinsk Version:

Uenaom: Over. Riis best
Kramj last
Over. Kinch. last.

Latinsk Version

red

Hovedexamenen i Juni 1875

J. F. Bartholin

Stoicerne havde den Mening, at den
vise alene var rig. Dette, som forekom
mange vidunderligt, og, som Grækerne
sagde, ogsaa syntes at være et Paradox,
forsøger Cicero at forsvare paa Tale-
ris, idet han lader som om han taler
til den rige Cræsus.

Hvad er det for en uforstaaet Præle,
du fører, naar du taler om dine egne Ting,
sagde han? Er du den eneste, der er rig?
Maaske er du aldeles ikke rig? Thi hvem
anse vi for rig, eller paa hvilket Men-
neske anvende vi dette Ord? Jeg mener
paa ham, som ejer saa meget, at han let
kan være tilfreds med at leve paa en
gavmild Maade; som intet søger, intet
higer efter og ikke forlanger mere. Person
det Sind ikke tror at mangle noget, og ikke
er bekymret for at faa mere, saa indrøm-
mer jeg, at du er rig. Men derom du

paa Grund af Ringebegjærlighed ikke anser
noget Vinning for uforstaaet; derom du
daglig bedrager, tager, tilvender dig, derom du
plyndrer dine Hæmmenater og udplyndrer
Skatkammeret; derom du ventur paa Venners
Testamenter, eller ikke en gang ventur dem,
men selv underknyder dig; er det saa itegne
paa, at du har Overflod eller at du er tran-
gende? Menneskens rige Forstand, der ikke
kaldes et Ringeskrin. Hvor fuldt det end
er, vil jeg dog ikke anse dig for rig, naar
jeg skal se dig trangende. Thi deraf berogne
Menneskene. Rigdommens Anfang, hvormen-
get hver især behøver. Den, som har en Døt-
ter; behøver Ting; den, der har to; behøver
flere; og den, som har flere Døttre; behøver
endnu flere Ting; og dersom der er 50 Døt-
tre, saaledes som man siger at Danaus har
haft, saa kræver saa mange Medgifter
en stor Ringesum. Den, der altsaa ikke
har flere Døttre, men et begjærlig efter
tallige Ting, som i kort Tid kunne

utlömnina meget store. Mærkes, hvorledes vil
jeg kunne kalde ham rig, naar han selv
troer, at han er fattig?

den 16de Juni 1875

J. B. Bartram,

Latinsk Version

ved

Hovedexamen i Juli 1813.

V. C. Hjer.

Stoikerne lærte, at kun den
vise var rig. Dette, som for
rekom de fleste forunderligt
og, Grækerne sagde, endogsaa
urimeligt, forsiger Cicero at for-
svare paa Taleren, idet han
lader, som han taler til den
rige Crassus.

Hvorfor prøver du at denne din
omtaltelsesværdige Formue? Er
du den eneste rige? Hvad, der
som du ikke engang er rig?
Thi hvem indse vi er rig, eller
hvem bemærke vi saaledes?
Jeg mener den, som har saame-
get Gode, at han let er tilfreds
med at leve gæmmildt, og den,
som ikke søger at skaffe sig
Fordel, intet attraaer, og intet

Ønsker. Dersom du mener, at du
intet mangler og ikke bekymrer
dig om mere, saa indrømmer
jeg, at du er rig. Men dersom
du af Begjærlighed efter Pengene
ikke anser nogen Vinding for
skjændig, dersom du daglig be-
drager, fratager og river, dersom
du plyndrer Forbundsfulle
og udplyndrer Skatkammeret,
dersom du venter paa dine Ven-
nes Testamenter eller ikke en-
gang venter paa dem, men un-
derskyder dig selv: er dette
da ikke Tegn enten paa in-
der har Overflod eller paa in-
der er i Trang? Mennesket b's
kaldes rigt, ikke et Pengestrik.
Omendogsaa dette er rigt fælt,
saa vil jeg dog ikke anse dig for
rig, saalænge som jeg ser dig
unyttig. Thi Menneskene maatte

Maalet paa Rigdommene, efter,
~~hvor~~^{saar} meget der ^{er} en tilstrækkeligt
for enhver især. En har en Da
ter: han har Frang til Penge,
han har to Døtre; han trænger
til flere Penge; han har flere
Døtre: han trænger til endnu
flere Penge; og dersom han har
50 Døtre, som Danaus skal
have haft, vilde saamange
Medgifter kræve en stor Pen
gum. Den som allaa ikke
har flere Døtre, men usalli
ge Lyster, som i kort Tid kun
ne bortbidste store Formuer,
hvoreledes skal jeg kalde denne
rig, naar han selv mener, at
han er fattig. — — —

Ladinsk Versjon

ved

Vte Klasse's Helvaarsexamen 1875

af

J. A. Christ.

Stoekernes Mening var, at alle
ne den vist var rig. Dette, som synes
les mange forunderligt eller, som
Grækerne sagde, et Paradox, siger Ci-
cero at forsvare paa Talervis, idet
han anstiller en fingeret Samtale
med hin rige Crassus.

„Hvad er det, siger han, for en
uforskammet Præl, du der kommer
med ved at omtale Penge?
Skon du alene er rig? Hvad vil
de du sige dertil, dersom du ik-
ke engang var rig? Thi hvem
indse vi er rig, eller hvilket
Menneske skulle vi tillægge den
ne Benaevnelse? Jeg mener, den,
som har en saa stor Ejendom,
at han har mere end nok med
Hensyn til at leve frit, og som intet
forlanger, intet albaar, og intet
ønsker mere, end han har. Dersom

din Sjæl ikke mener at mangle no-
get, og ikke sørger for mere, da indbrin-
mer jeg, at du er rig. Men dersom du
formedelst Begjærlighed efter Penge
ikke anser nogen Vinding for skjøn-
dig, dersom du hver Dag bedrager,
begaar Understab, river, dersom du
plyndrer de Bændesforvante og udjøl-
der Skattekammeret, dersom du vender
paa Vennerens Testamenter, eller
ikke engang vender paa dem, men
selv iunderstyder dem: er dille da
enden Tegn paa en ødsel eller en
sælgende Mand? Menneskenes Sjæl
bør kaldes rig men ikke et Pengeskrin.
Hvor fuldt det end er, vil jeg dog ik-
ke anse dig for rig, saalange jeg ser
dig düm. Thi Menneskene maale
Rigdommens Omfang efter det, som
er tilstrækkeligt for enhver. En har
en Daller: der behöves Penge, han
har 2: der behöves flere, han har
mange: der behöves endnu flere, og
dersom han har 50 Daller, som man

siger at Sanaüs havde, vilde ~~der~~
saamange Gaver udkræve en stor Pen-
gestim. Hvorledes skal jeg allian kal-
de dem, som ikke har mange Daller
men derimod utallige Begjærligheden,
som kort Tid kunne førtare de stør-
ste Rigdomme, rig, da han selv føi-
ler, at han er fattig? →

A. O. H. U.

Latinsk Version

ved
Hovedexamen i 1875.

af.

Vilhelm Balslev 5 Kl.

Det var Stoikernes Mening,
at kun den vise var rig. Fordi dette
forekom de fleste at være forunderligt
elles, som Grekerne sagde, et
Paradox, forsøger Cicero paa Talerens
at forsvare det, idet han lader sig
selv tiltale den bekjendte rige Crassus.

Hvad er det for en uforskammet
Præl i at ontale din Rigdom? sagde
han. Mon du er den eneste som er
rig? Hvad om du ikke engang er
rig? Thi hvem indrø' vi er rig, eller
paa hvem anvende vi dette Ord?
Jeg mener paa den, der besiddes saa
meget, at han mener, at han har
nok til at leve gammildt; paa den
som intet mere forlanger, attraar eller

ønsker. - Dersom du mener, at du
intet mangler, dersom du ikke
brydes dog om noget mere, saa
indrømmer jeg, at du er rig. Men
dersom du paa Grund af Tungebe-
gjærlighed ikke auser nogen Udby-
gd for Skammelig; dersom du daglig
besøger, borttager, rører; dersom du
plyndrer Forbundsfolkene og udplyndrer
Skatkammeret; dersom du venter
paa dine Venners Testamenter, eller
ikke engang venter paa dem, men
selv underskyder nogen: - mon dette
er Tegn paa en, der har Overflod,
eller paa en, der ~~er~~^{er i} Trang.
Mennesket selv, ikke hans Tunge-
skærm bør kaldes rigt. Om end
dette er fuldt, vil jeg dog ikke mene,

at du er rig, naar jeg ser, at du
selv er tom. Thi Menneskene maale
Rigdommens Omfang deraf, i
hvormegit enhver har nok. En har
en Datter: han behøver Tunge;
han har to: han behøver flere; han
har flere Døtre, han behøver endnu
flere Tunge. Og dersom han har 50
Døtre, som man siger, at Danaos
har havt, saa udfordret saa mange
Medgæster en stor Tungesum.
Den altsaa, som disse har temmelig
mange Døtre, men en utalrig obby-
de Begjærighed, som i en kort Tid
kan udtømme den største Rigdom,
hvorefter skal jeg kalde ham stiz,
naar han selv mærker, at han er
trængende? M. B. L.

Oversættelse fra Latin
paa Dansk

ved

Afgangsexamen 1875.

K. H. Helms.⁵

Det var Stoikernes Mening, at alene den vise var rig. Fordi dette forekom de fleste forun- derligt eller, som Grækerne kaldte det, paradoxt, forsøges Cicero oratorisk at forsvare det under Form af at tiltale den bekjendte rige Krassus.

Hvad er det for en fræk Pral, siger han, hvor med du taler om dine Penge? Er du da den eneste, som er rig? Hvad, om du ikke en Gang er rig? Thi hvem vide vi, er rig, eller om hvilket Menneske anvende vi dette Ord? Eft- ter min Mening om den, som har saa stor Formue, at han ^{let er tilfreds med} ~~kan~~ at leve, som det sommer sig en fri Mand; en saadan Mand, som intet mere søger, griber efter eller ønsker sig. Dersom din Sjæl ikke tror at mangle noget, ikke bekymrer sig om noget mer, indrømmer jeg: du er rig. Men dersom du paa Grund af Begjærighed efter Penge ikke andrer nogen Maade at erhverve sig dem paa for slet; dersom du hver Dag bedrager, ~~kan~~ stjæler og røver, dersom du

udsuges Bundesforvandle og ~~af~~ udplyndrer
Skatkammeret; dersom du venter paa dine
Venners Testament, eller ikke en Gang venter
derpaa, men selv underkyder et falckt: er
dette da Tegn paa en rig eller paa en træu-
gende Mand? Det er Menneskenes Sjæl, der
bor kaldes rig, ikke deres Pengeskiv. Hvor
fuldt end dette er, vil jeg ikke ansé dig for
rig, saalænge jeg sér, at du indvendig er tom.
Thi Menneskene maale, hvor rig en Mand
er, efter, hvor meget der er nok for enhver.
Har én en Datter, behøver han en Penge-
sum; har han to, behøver han en større;
har han flere, behøver han en endnu større,
og dersom han, som det fortælles om Dana-
us, havde halvtredsindstyve Døtre, vilde
saa mange Medgiffter kræve en stor Penge-
sum. Den, som altsaa ikke har flere Døtre,
men utallige Begjærigheder af den Art, at
de i Løbet af kort Tid kunne udtømme de
største Forraad, hvorledes vil jeg kalde ham

rig, da han selv føler, at han trænger? Mange
have hørt dig sige, at ingen var rig uden den,
som af sine egne Indbægter kunde underholde
en Her, hvilket Romerfolket allerede i mange
Aar meppe har kunnet gjøre af saa store
Konger Afgifter. Tilstaaer du nu altsaa, at du
ikke er rig, siden du mangler saa meget i
at have alt, hvad du ønsker? Dersom vi skulde
ansætte og vurdere Formuen, skulde vi da til-
lægge Pyrrhus's Pengesum størst Værdi, som
han vilde give Fabricius, eller Fabricius's U-
egennyttighed, som afsløg at tage imod den
Pengesum? Lucius Paullus's Arv, eller Afri-
kanus's Gævmildhed, som indrømmede sin
Broder Quintus Maximus sin Del af den-
ne Arv? Disse Egenskaber, som høre til de
største Dyder, bør sandelig vurderes højere
end det, som hører til Penge. At være
tilfreds med sine Omstændigheder, det er
den største og sikreste Rigdom. Thi dersom
de snilde Ejendoms-taxatorer vurderer Enge

højst, fordi den Slags Besiddelser mindst lide
Skade ved ulykkelige Hændelser, hvor høj Vær-
di bor man da ikke tillægge ^{Dyden} ~~den~~ ~~Slags~~, som
hverken kan roves eller stjæles, og som hverken
forandres ved Stormenes Magt eller ved Tidernes
Forvirring? de, som besidde den, ere alene rige.